

BACHADON BO‘YNI SARATONI KASALLIGINI KIMYOTERAPIYA BILAN DAVOLASHNING YUTUQ VA KAMCHILIKLARI

1. Jumayev M. Yu. 2.Xayitova G. A. 3.Xalilova X. A. 4.Tursunova N. M.
Termiz iqtisodiyot va servis universiteti
Tibbiyot fakulteti

Annotatsiya

Bachadon bo‘yni saratoni (BBS) ayollar orasida eng ko‘p uchraydigan onkologik kasalliklardan biridir. Kimyoterapiya, ayniqsa platina asosidagi agentlar va kombinatsion sxemalar, nur terapiyasi bilan birgalikda qo‘llanganda umumiy omon qolish va progressiyasiz omon qolish ko‘rsatkichlarini yaxshilaydi. Biroq nojo‘ya ta’sirlar va dori rezistentligi muhim cheklovlardir. Ushbu maqolada mavjud adabiyotlar asosida kimyoterapiyaning yutuqlari, kamchiliklari va statistik natijalari tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar: bachadon bo‘yni saratoni, kimyoterapiya, sisplatin, paklitaksel, umumiy omon qolish, nojo‘ya ta’sirlar, onkologiya.

Kirish. Bachadon bo‘yni saratoni ayollar salomatligiga katta xavf soladi. Dunyo bo‘yicha BBS bo‘yicha beshinchi o‘rinda ayollar o‘limi holatlari qayd etiladi. Skrining va vaqtida davolash kasallik natijasini sezilarli o‘zgartiradi, biroq rivojlangan bosqichlarda kimyoterapiya zarur bo‘ladi. Sisplatin va uning kombinatsiyalari ko‘pincha klinik protokollarda qo‘llanadi [1-3].

Metod. Ushbu maqola yig‘ilgan tadqiqotlar, meta-tahlillar va klinik natijalar tahlili asosida tayyorlandi. Asosiy mezonlar: umumiy omon qolish (OS), progressiyasiz omon qolish (PFS), javob ko‘rsatkichlari, va nojo‘ya ta’sirlar. Meta-tahlil va klinik retrospektiv tadqiqotlar natijalari solishtirildi [4-5].

Tadqiqot natijalari

1-Jadval. Kimyoterapiya va CCRT samaradorligi (asosiy ko‘rsatkichlar)

Tadqiqot	Davolash sxemasi	OS (%)	PFS (%)	Izoh
-----------------	-------------------------	---------------	----------------	-------------

Adjuvant paclitaxel+carboplatin + CRT vs faqat CRT	95.7 vs 82.5	93.5 vs 69.8	—	Adjuvant kimyoterapiya bilan yaxshilangan natija
CCRT (cisplatin) vs faqat radioterapiya	—	66 vs 60	—	CCRT 5-yillik omon qolishda yaxshilik
NACT + CCRT (cisplatin+paclitaxel) vs faqat CCRT	—	Ko‘tarilgan OS va PFS	—	Meta-tahlil 2–5 yillik yaxshilanish

OS — umumiy omon qolish; PFS — progressiyasiz omon qolish; CRT — kimyoterapiya.

Jadval 2 — Kimyoterapiya bilan bog‘liq nojo‘ya ta’sirlar

Ta’sir turi	Cisplatin asosida CCRT	Cisplatin+Paclitaxel
Gematologik (Grade 3–4)	O‘rtacha darajada	Yuqori darajada
Nefrotoksiklik	Ma’lum darajada	—
Neyrotoksiklik	—	Yuqori darajada
Gastrointestinal simptomlar	Odatda boshqariladi	Ko‘proq kuzatiladi

Tadqiqot natijalari tahlili. Yuqoridagi natijalar kimyoterapiya, xususan platina asosidagi regimlar, BBS bilan og‘rigan bemorlarda umumiy omon qolish va progressiyasiz omon qolishni yaxshilashini ko‘rsatadi. CCRT (kimyo + nur) 5-yillik omon qolishni oshirishda radioterapiyadan ancha ustun ekanligi ko‘plab meta-tahlillar orqali tasdiqlangan.

Sisplatin + paklitaksel kombinatsiyasi qisman yaxshiroq javob ko‘rsatkichlarga ega, biroq gematologik toksiklik yuqoriroq bo‘lishi mumkin.

Kimyoterapiya bilan bog‘liq nojo‘ya ta’sirlar hayot sifatiga salbiy ta’sir ko‘rsatadi va bemorlarni qo‘shimcha qo‘llab-quvvatlovchi davolashni talab qiladi. Shu sababli individual yondashuv, nojo‘ya ta’sirlarni kamaytirish va bemor ta’limi juda muhimdir.

Xulosa. Bachadon bo‘yni saratonini kimyoterapiya bilan davolashning yutuqlari:

- CCRT umumiy omon qolishni oshiradi
- Adjuvant kimyoterapiya ba’zan yaxshiroq natijalar beradi
- NACT + CCRT bilan OS va PFS ko‘rsatkichlari yaxshilanadi

Kamchiliklari esa

- Kuchli gematologik va tizimli nojo‘ya ta’sirlar
- Kombinatsion sxemalar toksiklikni oshiradi
- Individual javob farqliligi va dori rezistentligi mavjud

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Chen X, et al. *Adjuvant carboplatin and paclitaxel after concurrent cisplatin and radiotherapy in patients with locally advanced cervical cancer*. PubMed. 2019.
2. Chemoradiotherapy for cervical cancer: results of a meta-analysis. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2010.
3. Feng T, Zhang Y, et al. *Efficacy and safety of cisplatin combined with paclitaxel concurrent radiotherapy in locally advanced cervical cancer*. J Gynecol Oncol. 2025.
4. Yeshe P, Li F. *Clinical efficacy and safety of neoadjuvant chemotherapy with paclitaxel and cisplatin combined with CCRT: a systematic review and meta-analysis*. J Radiat Res. 2024.
5. Meta-analysis of single-agent chemotherapy with radiotherapy in cervical cancer patients. *PubMed*. 2015.
- 6.